

שיעור 12
12 - 18 מרץ *

הקהילה הנאבקה

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור השבת השבועי: התגלות 2:1-7; הושע 2:13; התגלות 2:8-17; התגלות 2:18-3:6; ישעיה 60:14; התגלות 3:14-22.

פסוק לשינון: "הֲנִי עוֹמֵד לִיד הַדָּלַת וְדוֹפֵק. אִישׁ כִּי יִשְׁמַע אֶת קוֹלִי וַיִּפְתַּח אֶת הַדָּלַת, אָפֵנֶס אֵלָיו וְאֶסְעֵד אֹתוֹ וְהוּא אֵתִי" (התגלות 3:20).

יוחנן היה אחרון מבין השליחים למות. בנוסף לבשורה והאיגרות הנושאות שמו, הוא כתב גם את ההתגלות, שתורמת רבות להבנה שלנו בנושא העימות הגדול. לעת עתה נתרכז רק בתיאור של שבע הקהילות בהתגלות. נלמד אותם מנקודת המבט של מקבלי האיגרת המקוריים, על-מנת לאפשר לנו ללקט מדבריו ככל האפשר. דבר אחד בולט והוא שגישתו של ישוע לכל קהילה היא אישית ובלעדית. לכל אחת מהקהילות יש צרכים שונים, והוא עומד בדרישות. אתגר אחד שנראה שקהילות אלו נאבקו בו הוא זהותם, בדיוק כשם שאנו חווים כיום. האם עונים חברי הקהילה באופן ברור לקריאתו של ישוע למתן עדות לעולם גוסס, או שהם מתנערים מהגדרת עמדתם, מנסים להיראות משיחיים, אבל באופן פרטי יותר נוח להם עם כוחות האופל? למרות שאנו רואים את עצמנו כחברי הקהילה האחרונה שברשימה, זה ברור שלמרות שהנסיבות שונות, בעצם יש לנו המשותף עם כל הקהילות של כל הדורות בדרכים רבות.

הקהילה באפסוס

בהתגלות 1: 2, מתואר ישוע כמחזיק בשבעה כוכבים ומהלך בין המנורות תוך שהוא פונה לקהילה באפסוס. סימנים אלה מצביעים על מציאות רבת משמעות. המנורות הן הקהילות, ושבעת הכוכבים הם המלאכים עליהם מוטלת האחריות לטיפול וטיפול הקהילות (הת' 20: 1). במילים אחרות, יש קשר הדוק בין הקהילות וכסאו של אלוהים בשמיים. לקהילות חלק חשוב ומכריע בעימות הגדול.

קיראו התגלות 7: 1-2. באילו דרכים נוכל לראות את העימות הגדול מתבטא בפסוקים האלה?

המסר לאפסוס מתחיל בתיאור אופייה. ישוע מודע לנקודות החזקות והחלשות שלה. הוא משבח אותם על פעילותם, הסובלנות, ההתמדה והתקיפות שלהם כלפי מורי השקר שבקרבתם (הת' 2, 3, 6), אזהרה ברורה שתורת שקר לא צריכה להיות נסבלת בקהילה. נראה כי הקהילה באפסוס שהתגייסה במקור על-ידי אלוהים לשם המאבק נגד החושך, סבלה התקפה מתפרצת של השטן. זה בא בצורה של שליחי שווא, מורי שקר, חסידיו של ניקולס-אולי אחד משבעת השמשים המקוריים (מע"ש 5: 6), שיצר תנועה בדלנית. תהא כפירתם אשר תהיה, אותה כפירה שנא ישוע (הת' 6: 2). הבעייה של קהילת אפסוס הייתה שהיא עזבה את 'האהבה הראשונה' שלה (הת' 4: 2). שפה זו דומה מאוד לזו של נביאי התנ"ך שהשוו את הכפירה של ישראל לאדם רודף אחרי אהבים בלתי חוקיים (לדוגמא הושע 13: 2).

המצב עשוי להיראות חסר תקווה, אבל ישוע מתמחה בגאילת מצבים חסרי תקווה. קודם לכל, הוא מעודד את אנשיו לזכור מאיפוא הם נפלו ולחזור למה שהם עשו בתחילה (הת' 5: 2). אין זו קריאה להחזיר את הגלגל לאחור לימים הטובים; אלא מקרה שבו נעשה שימוש בניסיון העבר כדי להנחותם לעתיד.

”אֲבֵל יֵשׁ לִי טַעֲנָה נְגִדָּךְ, כִּי עָזַבְתָּ אֶת אֱהָבְתְּךָ הָרִאשׁוֹנָה” (הת' 4: 2). מדוע זה כל כך קל לעשות? מה קורה לנו, בנפרד או כקהילה, שיכול לגרום לאהבתינו לאלוהים להתקרר? כיצד נוכל לשמור על תשוקה לאלוהים והאמת הבושרת שלו בתוכנו שנה אחרי שנה?

זמירנה ופרגמוס

לקהילה בסמירנה, מוצג ישוע כ"ראשון והאחרון, אֲשֶׁר יָת וַיְחַי" (הת' 8: 2; הת' 18: 1). לקהילה בפרגמוס, היה ישוע בעל חרב הפיפיות החדה (הת' 16: 1; 12: 2). מהי המשמעות שבדרך בה מתואר ישוע לכל אחת מהקהילות האלה?

קיראו את התגלות 2: 8-17. חברי הקהילה בזמירנה היו ידועים בשל חריצותם; עם זאת לא נבעו תוצאות רבות מחריצות זו, אולי כתוצאה מ'כנסת השטן' בקירבם (הת' 9: 2). נראה היה שגם חברי קהילת פרגמוס נצמדו לאמונתם, למרות שנמצא ביניהם מושב השטן (הת' 13: 2). כך מתגלה המציאות של העימות הגדול גם כאן. הקהילה בזמירנה מוזהרת מפני זמנים קשים שלפניה, הכוללים מאסר ואולי אף מוות (הת' 10: 2). בפרגמוס כבר נהרג מישהו על דבר אמונתו (הת' 13: 2). חשוב לציין כי לזמנים הקשים מגבלת זמן; כלומר, אין הרוע רשאי להמשיך מעבר לנקודה מסויימת (הת' 10: 2). מקור לדאגה הוא שיש לאלוהים כמה דברים נגד הקהילה בפרגמוס (הת' 14-16: 2). כנראה שהם נושאים בקרבם אנשים שמחזיקים בתורתו של בלעם ובתורה של הניקולטיים (הת' 14,15: 2).

"נראים שניקולס ובלעם הם מונחים מקבילים; ניקולס היא מילה יוונית מורכבת (ניקאו ולאוס) ומשמעה 'כובש האנשים'. את השם בלעם ניתן לגזור משתי מילים בעברית 'עם' ובלע ('לְבַלְע' או 'להרוס'), כלומר 'מבלע האנשים'—רְנָקוֹ סִטְפִּנוֹבִיץ', התגלותו של ישוע: פירושים לספר ההתגלות (בְּרִיאַן סְפִּרִינגְס, מישיגן: הוצאת אוניברסיטת אנדרוס, 2002), p. 111.

ישוע מזהיר כל הקהילה שאם תימשך כפירתם, הוא יבוא בעצמו להילחם נגדם "בְּהֶם בְּחָרֵב פִּי" (הת' 16: 2). עם זאת, גם בין אזהרות אלה, נותן ישוע עידודו וחיזוק לשתיהן הקהילות (הת' 17,11: 2).

קיראו התגלות 2: 14,15. מה מספרים לנו פסוקים אלה על הרעיון שתורות (דוקטרינות) אינן חיוניות? מדוע סוג חשיבה זו מוטעית?

תיאטירה וסרדים

קיראו את התגלות 3:6-18:2. מהם חלק מהנושאים המתרחשים בקהילות אלה, ובאילו דרכים אנו, כקהילה וכיחידים, מתמודדים עם אותם דברים? כיצד מתגלה העימות הגדול במאבקים האלה?

הקדמתו של ישוע לקהילה בתיאטירה (הת' 18: 2) מגלה עידן מעמיד בנסיון ומביך ביותר עבור האנשים של אלוהים. מטאפורות של עיניים בורקות ורגלי נחושת או ברונזה מלוטשות מופיעות לא רק בהתגלות 1: 14, 15 אלא נמצאות גם במקור בספר דניאל, שבו מתועד הנביא דניאל הרואה "איש-אֶחָד" שעניו כ- "לְפִיִּי אֵשׁ" ורגליו "כְּעֵיִן נְחֹשֶׁת קָלִל" (דני' 6: 10).

מאוחר יותר בקץ הימים יקום ישוע ויציל את עמו. כאשר המצב אפל ביותר עבור האנשים של אלוהים, אלוהים עצמו, באופן ישיר, ייתערב כדי לגאול את אותם ששמותיהם כתובים בספר החיים (דני' 1: 12). הישוע מוצג באופן דומה לקהילה בסרדים, כאחד שלו שבע רוחות האלוהים ושבעת הכוכבים (הת' 1: 3 ; 6: 5). כאן שוב מתגלה מושיע שמעורב באופן פעיל מאחורי הקלעים וגם מגייס את כוחות השמיים כדי לוודא את ביטחונה של קהילתו. תיאורם של שתי הקהילות האלה הוא מקור לדאגה עמוקה. בתיאטירה, למרות שהדברים משתפרים (הת' 19: 2), הם היו כמו ישראל בעת המלכה איזבל. באופן דומה, בסרדים, האנשים מתים מבחינה רוחנית (הת' 1: 3).

למרות כל הנושאים האלה, ישוע מעודד את הקהילות. הוא מכיר ברבים בתיאטירה "אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אֶת עֲמֻקּוֹת הַשְּׁטָן" ומעודד אותם "בְּרַם הִחְזִיקוּ בְּמֵה שְׁיֵשׁ לְכֶם עַד אֲשֶׁר אָבּוּא" (הת' 24, 25: 2). יש גם "מְעֻטִים בְּסַרְדִּים אֲשֶׁר לֹא הִכְתִּימוּ אֶת בְּגָדֵיהֶם" (הת' 4: 3).

לנאמנים אלה מבטיח ישוע ברכה מיוחדת. הוא מבטיח לתת לתיאטירה "אֶת פּוֹכֵב הַשְּׁחַר" (חזון 2: 28), שמאוחר יותר הוא מזהה כעצמו (הת' 16: 22), ולסרדים הוא מבטיח מקום בשמיים ושהוא יודה בשמות שלהם "לְפָנַי אֲבִי וְלְפָנַי מְלֹאכְיוֹ" (הת' 5: 3). "שָׁמֶר וְחָזַר בְּתִשׁוּבָה" על מה יש לך לשמור וממה צריך אתה לחזור בתשובה? כיצד קשורים הרעיונות האלה בעוצמה אחד לשני?

הקהילה בפילדלפיה

קיראו התגלות 3:7. באילו דרכים מוצג ישוע לקהילה הזו? מה מלמדים אותנו תיאורים אלה עליו?

הקהילה מקבלת ציון לשבח בשל שמירת דברו של ישוע ועל כך שלא התכחשה לשמו, למרות שנראה שכוחם היה מועט (הת' 8: 3). ישוע מבטיח שחברי קהילת השטן יבואו בקרוב לחלוק כבוד לקהילה בפילדלפיה (הת' 9: 3). זה נלקח מישעיה 14: 60, המתאר את מדכאי עמו של אלוהים משתטחים בכניעה, בניגוד גמור לאופן הקשה שבו הם התנהגו בעבר כלפי אנשיו של אלוהים. מכאן ניתן להבין שכנסת השטן עשתה את חיייהם של המשיחיים הראשונים לקשים. כפי שראינו, חלק מהקהילות הקודמות נאבקו עם אלה שלימדו טעויות וסטייה הגורמים לבעיות- זוהי אחת מהדרכים בהם פועל השטן כנגד הקהילות. פילדלפיה, כך נראה, היא אחת הקהילות שהצליחו לבסוף להיפטר ממקור זה של רוע.

קיראו את התגלות 3:10. כיצד אתם מבינים את ההתמדה של קהילת פילדלפיה? כיצד מבטיח ישוע להגביל את תקופת סבלם? מה זה אומר לגבינו היום?

נראה ברור שקהילת פילדלפיה עברה זמנים קשים באותה מידה כמו הקהילות הקודמות, אבל הגישה שלהם נראתה שונה. זוהי הקהילה הראשונה שישוע אינו מצביע על בעיה מסוימת עליה הם צריכים לעבוד. האמונה שלהם ושיתוף הפעולה שלהם עם אלוהים כבר נבחנו והוערכו על-ידי המושיע, שוב למרות "מְעַט פְּחִם" (פס' 8). ההבטחות למנצח מהקהילה היא שהוא יהיה לעמוד בהיכל אלוהים, ובכך לא ייצטרך לצאת אל מחוץ להיכל עוד (הת' 12: 3). עם השמות החדשים שיינתנו להם, הם מזוהים באופן מלא כשייכים לאלוהים, אולי משום שהם כבר הזדהו עם אלוהים בכל ההיבטים בחייהם. אם לפתע פתאום היית נוכח בשמיים כרגע, עד כמה היית מתאים לאווירה שם בהשוואה למציאות שם?

הקהילה בלאודיקאה

הקהילה מלאודיקאה מקבלת בנוסף גם כמה תיאורים על ישוע בעצמו: "הַאֲמֹן, הַעֵד הַנְּאֲמֹן וְהַאֲמִתִּי, הַרְאִשִׁית שֶׁל בְּרִיאַת אֱלֹהִים" (הת' 14: 3). תיאורים אלה הם היבטים מרכזיים של אלוהותו של ישוע. "הַאֲמֹן" היא התייחסות לישועה 16: 65, שבו המילה "אמן" מקושרת לברית. ישוע הוא האלוהים-שומר הברית הגדול, האלוהים שמקיים את הבטחות הברית של הישועה והשיקום. ישוע הוא גם העד הנאמן שמעיד לאנשיו על אופיו האמיתי של אלוהים (הת' 5: 1, 16: 22; יוחנן 1: 18, 10: 14). ישוע הוא גם הבורא (קול' 17, 16: 1).

קיראו את התגלות 22: 14-3. מה אומר ישוע אומר לקהילה הזו לעשות? מה אומרות לנו מילותיו, מה משמען לגבינו היום?

לאחר שהפסוקים הראשונים האלה מגלים לנו את זהותו של ישוע, יש צורך להבהיר את זהותה של הקהילה. במילים אחרות, רק אנו יכולים לדעת בעצמנו אם יש לנו את ידע האלוהים. האנשים בקהילה הזו כבר מרמים את עצמם עד כדי כך שמה שהם חושבים על עצמם הוא ההיפך ממה שהם באמת (הת' 17: 3). ואז מתחנן ישוע אליהם לקחת את הצעדים הדרושים כדי שתהיה להם בהירות וכושר ראייה בכדי לראות את הדברים כפי שהם באמת, וגם, להשתנות כפי שהם צריכים להשתנות (הת' 18: 3). האלטרנטיבה היא שיפוט אלוהי בשני שלבים. ראשית, ייתכן שיהיה צורך למתן משמעת כמו בימי ילדות... (הת' 19: 3); ושנית, ישנה האפשרות שאלוהים 'יקיא' אותם מפיו (הת' 16: 3). לקהילה הזו שכל-כך קרובה להיות מנודה מנוכחותו של אלוהים, ניתנו ההבטחות הגדולות ביותר. ישוע רוצה לסעוד עימם (הת' 20: 3) - משהו ששמור רק לחברים קרובים. לאחר מכן הוא מבטיח להם את הזכות לשבת עימו על כס מלכותו (הת' 21: 3).

מעניין מאוד להתחקות אחר שורשי ההתפתחות של התופעה שבקרב אנשי האלוהים שבשבע הקהילות, שהפכו קרים ומתרחקים ממנו. כיצד זה קורה? נראה כי למרות שהקרב הסתיים בנצחון, ישנם אנשים שעדיין מתעקשים להיאחז ברוע ובכוחות האופל. אין ספק שבהביטנו על ההיסטוריה של הקהילות הללו, אנו יכולים לראות את העימות הגדול מתגלה ובא בהן לידי ביטוי. וכך גם יימשך עד ביאתו השנייה של ישוע.

חומר נוסף למחשבה: השיעור של יום חמישי נגע בנושא אלוהותו של המשיח. מדוע זה כל כך חשוב? אלן ג'יי וייט כתבה:

"מאחר שחוק התורה האלוהי הוא קדוש כמו אלוהים עצמו, רק מי ששווה עם אלוהים יכול לכפר על העבירה שבהפרתו. אין מבלעדי המשיח שיכול לפדות את האדם החוטא מקללת התורה, ולהביאו שוב להרמוניה עם השמיים. המשיח לקח על עצמו את האשמה והבושה של החטא - חטא שכל-כך דוחה את האלוהים הקדוש שהוא חייב להפריד בין האב ובנו. המשיח ישקע למעמקי היסורים, הצער והסבל בכדי להציל את הגזע ההרוס " (החסד המופלא של אלוהים, עמ' 42).

זה פשוט הגיוני: התורה קדושה היא כמו אלוהים; כך שרק מישהו קדוש כמו אלוהים יכול לכפר על עבירות החוקים. המלאכים, למרות שאין בהם חטא, אינם קדושים כמו בוראם, איך יכול דבר שנוצר להיות קדוש כמו זה שיצר אותו? אין פלא אם כך, ששוב ושוב מלמדים הכתובים שהמשיח הוא אלוהים בעצמו. הקרבתו של המשיח, במובן מסוים, מתרכזת סביב קדושת חוקיו של אלוהים. היה זה בעטיה של התורה או, ליתר דיוק, בגלל העבירה על התורה, שישוע צריך היה למות למעננו. ואכן, את חומרת החטא ניתן לראות הכי טוב בהקרבה האינסופית שהייתה דרושה בכדי לכפר עליו; חומרת החטא מעידה על קדושתה של התורה עצמה. אם חוקי התורה קדושים כל כך שרק הקורבן של אלוהים עצמו יכול לעמוד בתקפם, אזי לנו יש את כל ההוכחות הנדרשות על-מנת שנבין עד כמה נעלים חוקים אלה.

שאלות לדיון:

1. בכיתה, דונו בתשובתכם לשאלה שבשיעור של יום רביעי. מהן ההשלכות של התשובות שלכם?
 2. "לאחרונה כשהתבוננתי סביבי כדי למצוא את החסידי הצנועים של ישוע העניו, מחשבות רבות עברו בראשי... רבים המתוודים הדורשים את ביאתו המהירה של המשיח, מתאימים את עצמם לעולם הזה, ומבקשים בכובד ראש רב יותר את הבעת ההסכמה וקריאות ההידד של הסובבים אותם, מאשר את הסכמתו של אלוהים. הם קרים ורשמיים, כמו הקהילות הנקראות על שם המשיח, שאך זמן קצר עבר מאז שהופרדו מהן. המילים שיוחסו לקהילת ליאודיקאה, מתארות את מצבם הנוכחי בצורה מושלמת"-. אלן ג'יי וייט, רווי אנד הרלד יוני 10, 1852.
- למרות שמילים אלו נכתבו לפני יותר ממאה וחמישים שנה, מדוע הן קבילות לגבינו, גם היום? מה זה אומר לנו על המיתוס שבזמן הקהילה הקדומה איכשהו היו ה'ימים הטובים'?